

LBRIS

We know
books

CATHERINE NEWMAN

Sandwich

Traducere din limba engleză și note
VALENTINA GEORGESCU

LITERA

București

PROLOG

Imaginați-vă următorul lucru: o peninsulă cu țarmuri care înaintează mult în Oceanul Atlantic. Măriți puțin imaginea, până reușiți să vedeți un oraș litoral din Cape Cod. Suntem în toiul verii. Șoseaua îngustă e ticsită de restaurante care servesc homari, de micile mori de vânt de pe terenurile de minigolf și de colaci gonflabili în formă de covrigi. Însă dacă te abați de la artera principală, în orice direcție ai lua-o, ajungi numaidecât pe malul mării: faleze nisipoase și iarbă unduindu-se în bătaia vântului, tufe doldora de trandafiri roz, nemărginitul văzduh azuriu și un țarm presărat cu pietricele, scoici și cârlionți de alge verde-aprins. Pe sub valuri: cete de rechini mari albi, îndopați până-n branhii – sau cel puțin așa ne imaginăm – cu surferi.

Pe scaunul din dreapta al unui Subaru combi argintiu, ușor ruginit: o femeie trecută de cincizeci de ani. Ca vârstă, se află la jumătatea drumului dintre copiii ei, ajunși acum tineri adulți, și părinții ei, deja bătrâni. Este

măritată de mult timp cu un bărbat frumos, care înțelege între douăzeci și șaiszeci și cinci la sută din tot ce spune ea. Corpul ei este un tărâm al minunilor. Sau poate un sac plin de cicatrici, secrete și menopauză. Ei vin aici de atâția ani, încât totul pare acum ca o acuarelă ușor ștearsă de trecerea timpului. Tot ce-a fost dezagreabil s-a dat uitării și-au rămas doar amintirile plăcute, cu caramele sărate, scoici pane și plimbări leneșe pe plajă. Ochelari de soare, loțiune de plajă și piciorușe pline de nisip, lipite de coapsele și abdomenul ei. Copilași alergând pe plajă cu găletușele lor. Părinții ei răsând tolăniți în șezlongurile de plajă, tot mai împuținați în hainele de pe ei, odată cu trecerea anilor. Durerea sufletească, ițită la periferie, ca o lumină ce pâlpâie abia vizibil.

Femeia și soțul ei i-au luat de la gară pe copiii deveniți adulți. Se îndreaptă acum spre vila mică, închiriată pentru o săptămână, ca în fiecare an. Ea e atât de bucuroasă că sunt și copiii cu ei, încât nu știe ce altceva să facă, decât să se tot întoarcă la ei și să-i privească zâmbind. Este acel moment al drumului când traficul aglomerat nu o deranjează.

– „Dar scurtă-i pe pământ viața noastră / Și razele iubirii greu le-nduri“¹, spune ea din senin.

– Asta-i o poezie? întreabă fiica ei, în vârstă de douăzeci și patru de ani,

Ea îi spune că da.

- De cine e? întreabă fiica.
- William Blake.
- Cum se numește?
- „Băiețelul de negru“, dacă îmi aduc bine aminte, răspunde femeia, cu o strâmbătură.
- Ah, mamă!
- Știu, știu. Dar eu cred că e OK?
- Mă foarte îndoiesc.
- Cred că a fost aboliționist...
- Unul dintre aboliționiștii ăia care au avut sclavi?
- Bună întrebare, spune mama.
- „Să-nduri“, în contextul ăsta, e de bine sau de rău? întreabă fata.
- Nu știu.

Ei i s-a părut dintotdeauna că e vorba de ambele: strălucirea iubirii îți luminează sufletul și te pârpjolește deopotrivă.

- Este atât de copleșitor de frumos să fii om, oftează mama, iar fiica dă ochii peste cap.
- Dar în același timp groaznic și ridicol.

Și poate chiar toate trei la un loc.

Doar o săptămână.

¹ Versuri din poemul „Băiețelul de negru“ de William Blake, din *Antologie de poezie engleză de la începuturi până azi*, vol. 2, Editura Minerva, București, 1981, p. 53, traducere de Tudor Dorin

LBRIS

We know
books

SÂMBĂȚĂ

CAPITOLUL 1

– Doamne ferește! Doamne ferește! Doamne ferește!
Râd. Țip și plâng în același timp.

– Nick! Nick! Nicky!

Din câte se pare, răcnetele astea sunt singura mea contribuție la situația în care ne găsim. Soțul meu are o pompă de desfundat în mână, dar se uită la apă de parcă ar fi în transă. Dacă am fi într-un desen animat, vârtejul din vasul de toaletă s-ar oglindi în ochii lui hipnotizați.

– Nicky! Nick!

Nick pare să-și vină în fire. Se apleacă deasupra closetului, răsuțește ceva la nivelul podelei, și pe urmă se aude un fel de clămpănit, un icnet dinspre țevi. Apa se potolește.

– Dumnezeule! exclam eu. Pfiiu!

Atunci apare ceva în vasul de toaletă. Ceva ce seamănă cu o meduză argintie, mare. Ce naiba mai e și asta? O bulă de aer? O bulă de aer gigantică! Împinge conținutul vasului de toaletă în sus și peste margini, și totul se

revarsă și roind pe podea, ca o cascadă. O cascadă, dacă în casă ar exista o cascadă care să conțină hârtie igienică dezintegrată, plus alte nenorociri. Mă ridic pe marginea căzii, de unde mi se pare că mă aud mai bine țipând.

– Cât de nasol e? Țipă fiica noastră, de pe cealaltă parte a ușii închise. Doamne ferește, cât de scârbos e! Spune-mi cât de nasol e! Se simte până aici duhoarea! Pute! Pute a ridichi stricate.

– E-n regulă, scumpo! Ne descurcăm, strigă Nick.

Este aplecat deasupra toaletei, dotat din nou cu pompa de desfundat, pe care o mănuieste de zici că amestecă într-un fel de unt alterat.

– Tata te minte! strig către Willa. Suntem în rahat până la genunchi.

Nick ridică privirea la mine și zâmbește.

– Așa zici tu, că suntem în rahat până la genunchi, Rocky?

Exagerez, evident.

– Da. De fapt, îmi place cât de bine vine tricoul ăla pe tine, adaug. În treacăt fie spus.

El râde, își flexează bicepsii sexy. Deodată, se aude cum apa este suptă, formează un vârtej și dispare cu totul. Nick se apleacă încă o dată, calm, și răsuțește robinetul, ca să umple vasul la loc.

Ne-am cazat în aceeași vilă pe care o închiriem în fiecare vară, de douăzeci de ani încoace. Este sâmbătă, după-amiaza târziu. Am ajuns în urmă cu aproximativ o oră. Sau poate mai puțin. Știm foarte bine că nu trebuie

să suprasolicităm fosa asta septică antică – deasupra toaletei există chiar și un avertisment scris de mână, care zice: NU SUPRASOLICITAȚI FOSA SEPTICĂ ANTICĂ! – dar, ce pot să zic, am comis-o.

– Vreți să vă ajut? strigă Willa. Sper să nu, totuși. Sincer, chiar nu vreau să v-ajut. Jamie are nevoie de parola de Wi-Fi.

– Cred că e tot aia veche, *chowder123*, totul cu litere mici, îi răspund.

– Mersi, spune ea, apoi o auzim strigând parola către fratele ei. Scuze, încă o chestie: știți cumva în care geantă sunt costumele de baie?

– Să-mi bag picioarele, spune Nick și se îndreaptă de spate. Ai căutat deja în mașină? strigă el către Willa.

– Dap, răspunde ea.

– Să-mi bag picioarele, repetă Nick. Mă tem că s-ar putea s-o fi uitat acasă, pe hol. Am imaginea ei rămasă acolo.

– Tu faci mișto de mine? întreb. Sunt tot cocoțată pe marginea căzii și mă țin cu o mână de bara perdelei de duș, ca să nu cad. Am întrebat special: „Ai luat toate gențile din hol?” Și tu ai răspuns: „Da, da. Le-am luat pe toate”.

– Corect, spune el. Știu. Presupun că nu le-am luat pe toate. Nu se uită la mine când spune asta. Hai, că n-o fi foc. Putem să cumpărăm niște costume de baie noi din oraș.

– Bine, spun eu. Dar înseamnă că m-ai ignorat complet când te întrebam *dacă ai luat toate nenorocitele alea de genți*.

Uf, ce voce am! Auzi, efectiv, estrogenul cum se prăbușește în laringele meu.

– Dumnezeule, Rocky!

Soțul meu șterge podeaua băii cu un prosop pe care îl târăște cu piciorul.

– Ce-i așa mare chestie?

– Nici n-am spus că e mare chestie, zic eu încet, dar venele mi se umplu de lava scuipată de vulcanul stării mele de nervi. Dacă menopauza ar fi o substanță, ea mi-ar țâșni acum din globii oculari, întipărind un oftat pe fața drăgălașă a lui Nick. Dar recunoaște că nu ești niciodată atent când te rog ceva.

– Niciodată, spune el, inexpressiv. Uau. E bine de știut.

– Ce faceți acolo, fraților, stați în apa aia răhățită și vă certați? strigă Willa. Aveți cumva o meta-ceartă despre cum vă certați? Încetați. Tată, ți-ai cerut scuze pentru nervii mamei, indiferent ce cauză ar avea? Probabil c-ar trebui doar să-ți ceri scuze și să-ți vezi mai departe de-ale tale.

– Mi-am cerut, spune el, iar eu dau ochii peste cap.

– Pe bune? zic, iar el ridică din umeri.

– Oarecum, spune.

– Willa, strig. Ne descurcăm. O rezolvăm noi cumva. Du-te și ocupă-te de altceva câteva minute.

– Bine... dar ihh, se prelinge ceva pe sub ușa. Ah, în regulă, Jamie zice că e *chowder* cu C mare. Îhhh, fraților!

Curățați odată acolo și ieșiți, strigă Willa. Vreau să rezolvăm situația costumelor de baie.

– Da. Imediat.

Pe urmă se aude un pocnet, care se dovedește a fi sunetul scos de bara perdelei de duș dezlipindu-se de pe perete. Mă dezzechilibrez, mă prind de plasticul alunecos, imprimat cu stele-de-mare, care nu mai e atașat acum de nimic și mă prăvălesc pe podea, dând cu capul de marginea chiuveței și pocnindu-l pe Nick în plină figură cu bara perdelei. Sunt întinsă pe spate, cu perdeaua de duș răsucită în jurul corpului, ca un giulgiu.

Nick se uită la mine, nu foarte alarmat.

– Și cum e în vacanță până acum? întrebă și zâmbește.

Pe urmă întinde spre mine ambele brațe și mă ajută să mă ridic.

CAPITOLUL 2

– Nu-i băga în seamă pe-ai mei, îi spune Willa tinerei angajate de la magazinul de surf. Au avut un incident în baie.

Șchiopătez – am ceva la unul dintre genunchi care se simte ca un elastic vechi gata să se rupă –, iar lui Nick a început să i se învinețească un ochi, zona de sub genele-i negre umflându-se deja. Întorși la vilă, găsim baia curățată, iar în mica spălătorie a complexului, prosoapele au fost puse la spălat în apă clocotită, cu o doză sănătoasă de clor. Am făcut duș, iar eu și Nick, în plus, ne-am inspectat unul altuia rănile, luându-ne la mișto, chestie care va trebui să treacă drept împăcare.

– Îmi pare rău, îi șoptesc Willei. Te folosești de Marea Desfundare drept scuză ca să flirtezi cu fata asta drăguță?

– Și ce? spune ea, râzând, și-mi face cu ochiul.

Un minut mai târziu, când arunc o privire, fata drăguță tastează ceva în telefonul Willei.

Eu am vrut să mergem până la Ocean State Job Lot – magazinul de chilipiruri – ca să caut costume de baie cu mici defecte, dar mi s-a interzis accesul pe acea insulă anume. Și așa am ajuns aici.

Am petrecut o bună bucată din viețile noastre în acest magazin. Când te gândești la Cape Cod, îți imaginezi, poate, un cer albastru ca lazulitul, sau straturile spectaculoase de nori în toate nuanțele de gri. Poate îți imaginezi plaje nesfârșite, mărginite de dune neregulate, sau case cu acoperișuri de șindrilă, care abia se văd de tufele doldora de hortensii, care înfloresc peste tot. Poate te gândești la albastrul de cobalt al mării, când soarele la asfințit se topește în apele ei în culorile dropsurilor cu fructe. Ceea ce este amuzant, pentru că tu îți petreci mare parte din timp la magazinul cu articole de surf, ori la supermarketul ciudățel care miroase a carne crudă, ori la coadă la taverna care servește midii, la brutăria artizanală, la toaleta publică, pe terenul de minigolf. Cumperi de la benzinărie loțiune de protecție solară la suprapreț. Îți aștepți copilul să aleagă șase caramelle sărate, în timp ce plaja plutește deasupra capului tău, imaginată ca într-un balon de gândire, precum cele din desenele animate, iar ție îți crește barbă albă până în podea, și filele zboară din calendar. Aștepți la cabinetul medical, căci copiii au făcut brusc febră și, ce să vezi, au streptococ. Aștepți la farmacia demodată, cât timp un farmacist demodat caută – sau poate că *inventează* – antibioticele care îi vor face pe toți să se aplece peste marginea paturilor înguste, cu lenjerii imprimate cu mici ancore, ca să vomite ca apucații în

oala emailată pestriță, de fiert homari, pe care ai lăsat-o tu preventiv pe podea, între ei. Dar da, și plaje, lacuri și ceruri de poveste. Toate laolaltă.

– Cred că tot pe-ăștia o să-i cumpăr.

Jamie ridică o pereche de pantaloni scurți, negri, cu mâna de care nu îl ține iubita lui, Maya.

– Super. Mă bucur mult că tu ți-ai luat costumul de baie, îi spun Mayei. Dar nu te sfii, ia-ți și tu ceva, dacă vrei!

– Nu trebuie, spune ea, dar mulțumesc.

Maya, la fel ca Jamie și Willa și ceilalți tineri de pretutindeni, este un specimen uman perfect. Părul i se revarsă ca o cascadă – cascadă *pe bune!* – peste umeri, în bucle negre, lucioase, într-un fel care mă face să duc mâna la spate ca să-mi pipăi propria coadă de cal umedă și subțire cât croșeta bunicii. Pielea îi lucește și-i radiază. Are două piercinguri minuscule, argintii într-una dintre nările perfecte și o pereche de cercei-toartă imenși în cele două urechi perfecte. Poartă o vagă impresie de pantalon scurt și încă un articol vestimentar, pe care eu l-aș identifica drept sutien – dar despre care mi se spune că se cheamă *bralette*, adică un fel de top dantelat. Accept tot acest spectacol – al tinerilor și al trupurilor lor. Îmi doresc să mă fi îmbrăcat și eu așa la vârsta lor, și nu în rochiile-sac, pe care le preferam tocmai pentru uimitoarea lor lipsă de formă. *Ce-o fi înăuntru?* sunt sigură că se întrebau oamenii. *Un trunchi și două picioare umane pline de tinerețe? O grămadă de cartofi?* Nu-ți puteai da seama precis.

– Mă bucur că ești aici, îi spun Mayei și îi zâmbesc.

– Și eu, zice ea.

– O să-mi iau unii exact ca ăia de anul trecut.

Nick ține o pereche de pantaloni scurți, negri, fie similari, fie identici cu ai lui Jamie. Willa alege o bustieră gri și aceeași pereche de pantaloni scurți ca și tatăl și fratele ei mai mare.

– Bine, bine, spun. Măi, fraților, da' repede vă mai mișcați. Trebuie să probez și eu ceva. Nici măcar nu știu ce mărime port anul ăsta.

Privesc în jos, de parcă vederea de sus a sânilor mei s-ar putea preface într-o cifră.

– Ajutor. Îmi trebuie ceva cu... habar n-am, cu o căptușeală? Un gen de *compresie*, sau cum s-o numi.

– Mamă, ia-ți unul în care să te simți confortabil, și gata, spune Willa. Altfel o să stai tot timpul să ți-l scoți din cur și-o să te enervezi pe tata că a uitat costumele de baie acasă.

Probabil că are dreptate. Îmi trec mâinile peste raste-lul cu costume întregi și îmi amintesc deodată că am cumpărat un costum de aici în urmă cu douăzeci de ani, când Jamie avea trei ani, iar eu eram gravidă cu Willa. Aveam din nou niște sâni enormi. Când încercasem să-mi pun pe mine costumul *tankini* din două piese, pe care îl purtasem mai multe veri în care fusesem gravidă ori alăptasem, elasticul tensionat scosese sunetul acela trist, ca și cum ar fi stat să se rupă, sunetul care-ți spune că articolul respectiv nu-și va mai recăpăta niciodată forma inițială. Dacă mă gândesc mai bine, mă surprinde faptul

că nu scoate și corpul meu un astfel de sunet de fiecare dată când mă aplec.

– Ce e? întreabă Willa. Se uită la fața mea. Ce se-n tâmplă cu tine, în afară de faptul că te-ai lovit la cap, sau unde te-oi fi lovit?

Cum de-ai ajuns la maturitate? este una dintre întrebările pe care nu le rostesc. *Toate fetițele de dinainte sunt ascunse în interiorul tău ca niște păpușele matrioșka?* este o alta. Toate celelalte veri ale copiilor, cu mânuțele lor lipicioase și fețișoarele lor lipicioase și cu tot entuziasmul lor!

– Sunt doar sentimentală, răspund și o sărut pe obrazul roz, impecabil și marcat de o expresie de empatie.

Probez două mărimi diferite ale aceluiași costum întreg, bleumarin. („Lasă-ți chiloții pe tine!“, strigă Willa, bine intenționată, înspre cabina de probă, pentru că atunci când eram de vârsta ei, noi probabil că ne dezbrăcam complet când probam ceva, ca să infectăm cu sifilis toate costumele de baie din lână.) Costumul care nu mă strânge în zona inghinală este prea larg la piept. Țopâi pe loc și nu îmi place ce văd. Un val mai mare, și mai mult ca sigur că țâțele mele își vor sărbători proaspăta eliberare. Iar cel care e mai fix îmi strânge picioarele de am impresia c-o să mi le smulgă din încheieturi. În plus, îmi secționează fundul într-un fel care îl face să arate de parcă aş avea două seturi separate de buci. Cu cât mai multe, cu atât mai mare veselie! În realitate, ioc veselie. Constat, de asemenea, o situație și între cutia toracică și picioare – ceva

nou, care arată ca o pungă plină cu chifle. Sau poate doar o mare pită țărănească.

TE AFLI PE TERITORIUL NECEDAT AL POPORULUI WAMPANOAG, a scris cineva pe ușă cu un marker permanent. Corpul meu în proces de îmbătrânire nu va schimba în nici un fel cursul istoriei. Aleg costumul mai larg.

– Am cheltuit noi două sute de dolari, dar măcar ne-am distrat, spun când suntem în mașină, și toată lumea mă râie la mine să încetez.

– Sper că-ți dai seama cât de privilegiată ești, spune Willa, și nu-mi dau seama dacă mă tachinează sau nu – dar are dreptate.

– Ce-i drept, răspund. Dar la ce fel de privilegii te referi?

– Nu contează, spune Willa. Important e că ele există.

– Plajă? întreabă Nick. Cină? Ce doriți?

Toată lumea votează pentru un pic de plajă și pe urmă niște midii. Nick semnalizează și cotește spre zona golfului.

– Ia stai așa, spun eu, și mă întorc cu fața către Jamie. I-ai spus lui tati despre noul tău loc de muncă – cum te-a lăudat supraveghetorul?

– Îhh, mamă, strigă Willa.

– Ce?

– Nu-i mai spune tati.

– Ah, bine, zic eu. Am uitat că nu trebuie să spunem tati. Nici măcar în mașină, când suntem doar între noi. Parcă ne-am trafica sexual între noi!

– Voi știți măcar ce conotații are?